

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	algtekst
Jõustumise kp:	22.11.2021
Avaldamismärge:	RT I, 12.11.2021, 2

Välja kuulutanud
Vabariigi President
08.11.2021 otsus nr 6

Kollektiivlepingu seaduse ja teiste seaduste muutmise seadus

Vastu võetud 27.10.2021

§ 1. Kollektiivlepingu seaduse muutmine

Kollektiivlepingu seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 4 lõikes 1 asendatakse sõna „laieneb” sõnaga „kehtib”;

2) paragrahvi 4 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Erinevate kollektiivlepingute sätete vastuolu korral kohaldatakse sätet, mis on töötajale soodsam.”;

3) paragrahvi 4 lõiked 4 ja 5 tunnistatakse kehtetuks;

4) seadust täiendatakse §-dega ⁴–⁴⁶; järgmises sõnastuses:

„§ 4². Kollektiivlepingu tingimuse laiendamine

(1) Kollektiivlepingut võib laiendada poolte kokkuleppel käesoleva seaduse § 6 lõike 1 punktides 1 ja 3 määratud tingimuste osas. Laiendamise ulatus määratakse kindlaks kollektiivlepingus.

(2) Kollektiivlepingu laiendatud tingimus kehtib ka nende tööandjate ja töötajate suhtes, kes ei ole kollektiivlepingu pooled ega isikud, kelle huve pooled kollektiivlepinguga esindavad, ning kes tegutsevad kollektiivlepingus kokkulepitud tegevusalal või tegevusala piires kokkulepitud ametialal.

(3) Kollektiivlepingu tingimuse laiendamise võivad kokku leppida:

1) ametiühingute liit või tegevusala ametiühing, kelle liikmed moodustavad 15 protsenti tegevusala töötajatest või kellel on vähemalt 500 liiget, ja

2) tööandjate ühing või liit, kelle liikmed on tööandjaks vähemalt 40 protsendile vastava tegevusala töötajatele, kellele kohaldatakse kollektiivlepingu laiendatud tingimust.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 3 punktis 2 nimetatud töötajate arvu hindamisel võetakse aluseks kollektiivlepingu tingimuse laiendamise kokkuleppe sõlmimisele eelneva kolme kuu keskmine vastava tegevusala töötajate arv Maksu- ja Tolliameti andmetel ning kollektiivlepingu tingimuse laiendamise kokkuleppe sõlminud poolte tõendid.

(5) Käesoleva paragrahvi lõike 3 punktis 2 nimetatud töötajate arvu hindamisel arvestatakse ka tööandjate ühingusse või liitu mittekuuluvaid tööandjaid, kes avaldavad ühingule või liidule soovi sõlmida kollektiivlepingu tingimuse laiendamise kokkulepe.

§ 4³. Informeerimine ja konsulteerimine kollektiivlepingu tingimuse laiendamisel

(1) Läbirääkimiste pooled peavad enne kollektiivlepingu tingimuse laiendamist informeerima laiendamise kavatsusest tööandjaid ning töötajate ühingu ja liite, kelle suhtes soovitakse lepingu tingimust laiendada, ja nendega konsulteerima käesolevas paragrahvis sätestatud korras.

(2) Informeerimise ja konsulteerimise kohustus hõlmab vähemalt:

1) laiendatavat tingimust;

2) laiendatava tingimuse kohaldamisala;

3) laiendatava tingimuse eeldatavat jõustumisaega.

(3) Läbirääkimiste pooled teavitavad avalikkust üleriigilise levikuga meediakanali vahendusel hiljemalt 30 päeva enne kollektiivlepingu tingimuse laiendamise seotud läbirääkimiste alustamist, avaldades:

- 1) käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud teabe;
- 2) konsulteerimisprotsessis osalemise soovist teada andmise tähtpäeva;
- 3) läbirääkimiste poolte kontaktandmed.

(4) Tööandja ning töötajate ühing ja liit, kelle suhtes kavatakse kollektiivlepingu tingimust laiendada, peavad soovist läbirääkimiste pooltega konsulteerida teatama kümne päeva jooksul käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud teabe avaldamisest arvates, kui teates ei ole märgitud pikemat tähtaega.

(5) Läbirääkimiste jooksul on konsulteerimises osaleval tööandjal ning töötajate ühingul ja liidul õigus esitada laiendamise kohta arvamusi ja ettepanekuid ning saada läbirääkimiste pooltelt asjakohaseid selgitusi. Läbirääkimiste pooled peavad põhjendama esitatud arvamuste ja ettepanekutega arvestamata jätmist.

(6) Kollektiivlepingu tingimuse laiendamisega seotud läbirääkimiste lõppemise järel teavitavad läbirääkimiste pooled avalikkust üleriigilise levikuga meediakanali vahendusel, avaldades sõlmitud kokkuleppe läbirääkimistel osalenud töötajate ühingu või liidu ning tööandjate ühingu või liidu veebilehel.

§ 4⁴. Kollektiivlepingu laiendatud tingimuse kontroll

(1) Kollektiivlepingu laiendatud tingimus esitatakse valdkonna eest vastutavale ministrile koos dokumentidega, mis tõendavad kollektiivlepingu poolte vastavust käesoleva seaduse § 4²lõigetes 1 ja 3 sätestatud tingimustele ning §-s 4³sätestatud kohustuste täitmist.

(2) Valdkonna eest vastutav minister kontrollib kollektiivlepingu laiendatud tingimuse vastavust käesoleva seaduse nõuetele. Kontrolli kaasatakse nõuandval eesmärgil tööandjate keskliidu ja töötajate keskliidu esindajad.

(3) Valdkonna eest vastutav minister avaldab kollektiivlepingu laiendatud tingimuse Ametlikes Teadaannetes või seaduse nõuetele mittevastavuse korral keeldub selle avaldamisest kümne tööpäeva jooksul käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud laiendatud tingimuse esitamise arvates. Valdkonna eest vastutav minister võib tähtaega pikendada kuni kümne tööpäeva võrra, kui kollektiivlepingu laiendatud tingimuse kontroll vajab täiendavat teavet ja uurimist.

§ 4⁵. Laiendatud tingimuse jõustumine

Kollektiivlepingu laiendatud tingimus jõustub kolme kuu möödumisel Ametlikes Teadaannetes avaldamisest, kui kokkuleppes ei ole sätestatud hilisemat kuupäeva.

§ 4⁶. Üleriigilise töötasu alammäära kokkulepe

(1) Töötajate keskliit ja tööandjate keskliit võivad laiendatud kollektiivlepinguna kokku leppida üleriigilise töötasu alammäära, mida kohaldatakse kõigile töötajatele ja tööandjatele.

(2) Üleriigilise töötasu alammäära kokkuleppele ei kohaldata käesoleva seaduse §-des 4²–4⁵sätestatut.

(3) Valdkonna eest vastutav minister avaldab üleriigilise töötasu alammäära kokkuleppe Ametlikes Teadaannetes kümne tööpäeva jooksul selle ministrile esitamisest arvates.

(4) Üleriigilise töötasu alammäära kokkulepe jõustub ühe kuu möödumisel Ametlikes Teadaannetes avaldamisest, kui kokkuleppes ei ole sätestatud hilisemat kuupäeva.”;

5)paragrahvi 16¹lõiget 1 täiendatakse pärast sõnu „seaduse nõuete” tekstiosaga „, sealhulgas kollektiivlepingu laiendatud tingimuse”;

6)seadust täiendatakse §-ga 17¹järgmises sõnastuses:

„§ 17¹. Kollektiivlepingu laiendatud tingimuse kehtivus

Enne käesoleva seaduse jõustumist Ametlikes Teadaannetes avaldatud kollektiivlepingu laiendatud tingimus, mis ei vasta käesoleva seaduse § 4²lõikes 3 sätestatud nõuetele, kaotab kehtivuse 2021. aasta 31. detsembril, kui kollektiivlepingus ei ole sätestatud varasemat tähtpäeva.”.

§ 2. Ametiühingute seaduse muutmine

Ametiühingute seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 21¹täiendatakse lõikega 2¹järgmises sõnastuses:

„(2¹) Kahe või enama usaldusisiku korral tagab tööandja usaldusisikutele ülesannete täitmiseks aja kahele usaldusisikule ettenähtud ulatuses. Usaldusisikud lepivad kokku aja omavahelise jaotamise.”;

2)paragrahvi 24¹lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Riiklikku ja haldusjärelvalvet käesoleva seaduse § 21¹lõigetes 2, 2¹ ja 3 ning §-s 22 sätestatud nõuete täitmise üle teostab Tööinspeksioon.”.

§ 3. Avaliku teenistuse seaduse muutmine

Avaliku teenistuse seaduse § 105 lõike 2 esimeses lauses asendatakse sõna „kuue” arvuga „12”.

§ 4. Eestisse lähetatud töötajate töötingimuste seaduse muutmine

Eestisse lähetatud töötajate töötingimuste seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 4 lõikes 2 asendatakse tekstiosa „§ 4 lõikes 4” tekstiosaga „§ 4²lõikes 1”;

2)paragrahvi 5 lõikes 3 asendatakse tekstiosa „4 ja 5” tekstiosaga „3 ja 4”.

§ 5. Töötajate usaldusisiku seaduse muutmine

Töötajate usaldusisiku seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 13 lõike 3 sissejuhatavat lauseosa täiendatakse pärast sõna „tagab” sõnadega „vähemalt ühele”;

2)paragrahvi 13 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

„(4) Kahe või enama usaldusisiku korral tagab tööandja usaldusisikutele ülesannete täitmiseks aja kahele usaldusisikule ettenähtud ulatuses. Usaldusisikud lepivad kokku aja omavahelise jaotamise.”;

3)paragrahvi 22 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Riiklikku ja haldusjärelvalvet käesoleva seaduse § 9 punktides 1 ja 2 ning § 13 lõigetes 3 ja 4 sätestatud nõuete täitmise üle teostab Tööinspeksioon.”.

§ 6. Töölepingu seaduse muutmine

Töölepingu seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 29 täiendatakse lõikega 5¹ järgmises sõnastuses:

„(5¹) Vabariigi Valitsus lähtub töötasu alammäära kehtestamisel tööandjate keskliidu ja ametiühingute keskliidu vahel sõlmitud kollektiivlepingust.”;

2)paragrahvi 109 lõike 2 esimeses lauses asendatakse sõna „kuue” arvuga „12”.

§ 7. Tööturuteenuste ja -toetuste seaduse muutmine

Tööturuteenuste ja -toetuste seadust täiendatakse §-ga 43⁴ järgmises sõnastuses:

„§ 43⁴. Täiendavalt töötutoetuse maksmise erisus

(1) Töötule makstakse ühekordselt täiendavalt 60 päeva töötutoetust, kui töötutoetuse maksmise ajavahemiku lõppemise kuul on täidetud järgmised tingimused:

1) registreeritud töötuse määr üle-eelmisel kalendrikuul oli kõrgem kui 8,5%;

2) töötutoetuse maksmise periood lõpeb ajavahemikul 2021. aasta 1. september kuni 2022. aasta 28. veebruar.

(2) Eesti Töötukassa arvutab eelmise kalendrikuu registreeritud töötuse määra ja avaldab selle oma veebilehel üks kord kuus hiljemalt jooksva kalendrikuu 10. kuupäevaks.

(3) Registreeritud töötuse määr esitatakse täpsusega üks koht pärast koma. Registreeritud töötuse määr ümardatakse teise koha alusel pärast koma. Kui teisel kohal pärast koma olev number on 0–4, jäetakse esimesel kohal pärast koma olev number muutmata. Kui teisel kohal pärast koma olev number on 5–9, ümardatakse esimesel kohal olev number ühe võrra ülespoole.”.

§ 8. Töötuskindlustuse seaduse muutmine

Töötuskindlustuse seadust täiendatakse §-ga 52⁴ järgmises sõnastuses:

„§ 52⁴. Täiendavalt töötuskindlustushüvitise maksmise erisus

(1) Töötule makstakse ühekordselt täiendavalt 60 kalendripäeva töötuskindlustushüvitist, kui töötuskindlustushüvitise perioodi lõppemise kuul on täidetud järgmised tingimused:

1) registreeritud töötuse määr üle-eelmisel kalendrikuul oli kõrgem kui 8,5%;

2) töötuskindlustushüvitise periood lõpeb ajavahemikul 2021. aasta 1. september kuni 2022. aasta 28. veebruar.

(2) Töötukassa arvutab eelmise kalendrikuu registreeritud töötuse määra ja avaldab selle oma veebilehel üks kord kuus hiljemalt jooksva kalendrikuu 10. kuupäevaks.

(3) Registreeritud töötuse määr esitatakse täpsusega üks koht pärast koma. Registreeritud töötuse määr ümardatakse teise koha alusel pärast koma. Kui teisel kohal pärast koma olev number on 0–4, jäetakse esimesel kohal pärast koma olev number muutmata. Kui teisel kohal pärast koma olev number on 5–9, ümardatakse esimesel kohal olev number ühe võrra ülespoole.”.

Jüri Ratas
Riigikogu esimees